

STUDIEUPPEHÅLL
INFORMATION OM REGLER FÖR UTBILDNING
PÅ GRUNDNIVÅ OCH AVANCERAD NIVÅ

Upprättat: 2016-06-10

Reviderat: 2019-06-24

ORU 2019/03280

Inledning

Med studieuppehåll avses ett uppehåll i studierna som studenten kan ansöka om, och som beslutas av högskolan. Om studenten inte påbörjat utbildningen, det vill säga inte hunnit registrera sig så ska studenten istället ansöka om anstånd med studierna.

Ett beviljat studieuppehåll är alltid förenat med platsgaranti vid återupptagande av studierna. Reglerna för studieuppehåll är desamma oavsett om studenten är antagen till en kurs eller ett program vid universitetet.¹ Ett beslut om att inte bevilja studieuppehåll kan överklagas. Hanteringen av studieuppehållsärenden ställer höga krav på rättssäkerhet.² Detta dokument riktar sig till universitetets studenter och personal som vill ha mer information om regler för studieuppehåll inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Dokumentet är framtaget av Universitetskansliet i samarbete med representanter från institutionerna. Det utgör en sammanställning av nationella och lokala regler och bygger även på Universitetskanslersämbetets rapporter och tillsynsärenden. Överklagandenämndens praxis om anstånd och studieuppehåll har också använts som underlag.

I universitetets antagningsordning finns nationella och lokala regler kring studieuppehåll samlade. Enligt högskoleförordningens regler har högskolan inte rätt att föreskriva om särskilda regler för studieuppehåll.

Ansökan

Webbformulär för ansökan om studieuppehåll finns på Studenttjänster på oru.se. Den sökande rekommenderas att ta hjälp av studievägledare för att undersöka förutsättningarna för återupptagande av studierna. När ansökan inkommer till universitetet registreras den i universitetets ärendehanteringssystem Public 360.

Studieuppehållsärendet

Av högskoleförordningens regler framgår att:

Om det finns särskilda skäl, får en högskola i enskilda fall besluta att den som är antagen till utbildning på grundnivå eller avancerad nivå vid högskolan

1. får anstånd med att påbörja studierna, eller
2. får fortsätta sina studier efter studieuppehåll.

Det som anges i första stycket gäller också en studerande som avses i 6 kap. 11 c §, om den del av utbildningen som högskolan ska anordna ges på grundnivå eller avancerad nivå.

Universitets- och högskolerådet får meddela närmare föreskrifter om anstånd och om studieuppehåll. Förordning (2012:712).³

Detta innebär att om det inte föreligger särskilda skäl ska ansökan avslås.⁴

Bedömning av särskilda skäl

Universitets- och högskolerådet får meddela närmare föreskrifter om studieuppehåll, och de har meddelat att särskilda skäl för att få fortsätta studierna efter studieuppehåll kan vara:

¹ 7 kap. 33 § högskoleförordningen (HF), jmf även Överklagandenämnden för högskolans (ÖNH) beslut 16 mars 2012, reg.nr 47-180-12

² 9 § Förvaltningslagen (SFS 2017:900)

³ 7 kap. 33 § HF

⁴ Jmf. ÖNH beslut 18 december 2009, reg.nr 47-2665-09 (UKÄ rapport 2014:13)

Sociala, medicinska eller andra särskilda omständigheter som t.ex. vård av barn, värnplikts- eller civilplikts-tjänstgöring, militär grundutbildning enligt förordningen (2015:613) om militär grundutbildning⁵ eller studentfackliga uppdrag.

Särskilda skäl kan också vara tidsbegränsad provanställning enligt 12 § lagen (2012:332) om vissa försvarsmaktsanställningar eller tjänstgöring i Försvarsmakten för den som är anställd som tidvis tjänstgörande gruppbefäl, soldat eller sjöman enligt denna lag.⁶

Universitets- och högskolerådets ovan nämnda särskilda skäl utgör endast exempel.⁷ Ansökningar som anger sociala omständigheter som särskilt skäl är mest svårbedömda, men varje enskilt fall måste bedömas utifrån de omständigheter som uppges i en ansökan för just den individen.

För att universitetet ska kunna bedöma om särskilda skäl föreligger är det viktigt att studenten bifogar en handling som styrker angivna skäl, som exempelvis ett intyg om graviditet eller ett beslut från arbetsgivaren som visar att den sökande inte beviljats begärd ledighet för utbildning. Även sociala omständigheter som anges ligga till grund för särskilda skäl behöver styrkas, det görs genom ett personligt brev till vilket en handling bifogas som kan styrka det som uppges i det personliga brevet. Det är studenten som måste påvisa att särskilda skäl föreligger.⁸

Utbildning som upphör eller väsentligt revideras

Om en utbildning ska upphöra eller väsentligt förändras så att det inte finns förutsättning för studieuppehåll ska ansökan avslås.⁹

Handläggningstid

Varje ärende där någon enskild är part ska handläggas så enkelt, snabbt och billigt som möjligt utan att säkerheten eftersätts.¹⁰

Jäv

Högskolan ska vid handläggning av ärenden som rör enskilda t.ex. studieuppehållsärende behandla alla lika inför lagen, vara saklig och opartisk.¹¹ I förvaltningslagen finns regler om jäv för att garantera att myndigheten i det enskilda fallet agerar objektivt, sakligt och opartiskt.¹² Vidare framgår av förvaltningslagen att den som är jävig inte får handlägga ärendet. En handläggare/beslutsfattare som känner till en omständighet som kan göra honom/henne jävig är skyldig att själv anmäla detta.¹³

Beslut

Student underrättas skriftligt om beslut om studieuppehåll till den adress som angivits i ansökan, det vill säga via brev eller e-post. Beviljade beslut dokumenteras i studiedokumentationssystemet LADOK.

Av beslutet ska det framgå om det är villkorat med att studenten ska anmäla sig inför den tidpunkt då studierna ska fortsätta.¹⁴

⁵ Militär grundutbildning som särskilt skäl gäller från och med 1 juni 2016

⁶ 7 kap. 33 § HF, 4 § UHRFS 2013:3

⁷ Se ÖNH beslut 13 november 2015, reg. nr 244-1181-15

⁸ Jmf. ÖNH beslut 14 oktober 2005, reg.nr 47-1205-05

⁹ Jmf. ÖNH beslut 16 mars 2007 reg.nr 47-313-07 och 26 november 2010 reg.nr 47-3170-10 (UKÄ rapport 2014:3)

¹⁰ 9 § FL

¹¹ 1 kap. 9 § Regeringsformen (RF)

¹² 16-18 §§ FL

¹³ 18 § FL

¹⁴ 5 § UHRFS 2013:3

Om en student inte anmält återupptagande av studier inom angiven tid gäller inte platsgarantin. Möjligheten att återuppta studierna finns endast i den mån det finns en ledig plats på utbildning där studenten befann sig när den avbröt sina studier.¹⁵

Beslut om att inte medge att en student får fortsätta sina studier efter studieuppehåll kan överklagas och ska därmed förses med överklagandehänvisning.¹⁶ Detta gäller även beslut som innebär kortare tid för studieuppehållet än vad studenten ansökt om.¹⁷

Ett beslut om avslag på ansökan om studieuppehåll innebär att studenten endast får återuppta studierna i mån av plats.¹⁸

Avbryta studierna på eget initiativ

Student som på eget initiativ lämnat eller avbrutit studierna, utan ett beviljat beslut om att få återkomma till studierna efter studieuppehåll, har inte rätt att åberopa särskilda skäl för att få återuppta studierna. Möjligheten att återuppta studierna finns endast i den mån det finns en ledig plats på utbildning där studenten befann sig när den avbröt sina studier.¹⁹

Överklagande

Överklagande rörande studieuppehåll ska vara skriftligt och ska ställas till Överklagandenämnden för högskolan och sändas till Örebro universitet som omprövar beslutet. Den ska inkomma till universitetet inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Postadress för överklagande framgår av beslutet. Om det klarläggs vid omprövningen att universitetet gjort en felaktig bedömning ändras beslutet. Om ändring inte görs så sänds överklagandet, tillsammans med ett yttrande från universitetet, till Överklagandenämnden för högskolan för beslut. Kopia av universitetets yttrande skickas till den klagande.²⁰

¹⁵ Jmf. ÖNH beslut 17 augusti 2007, reg.nr 47-644-07 (UKÄ rapport 2014:13)

¹⁶ 12 kap. 2 § första stycket p. 7 HF

¹⁷ UKÄ rapport 2014:16

¹⁸ UKÄ rapport 2014:16

¹⁹ UKÄ rapport 2014:13

²⁰ 43 § FL, Antagningsordning för Örebro universitet – utbildning på grundnivå och avancerad nivå, fastställd av styrelsen 2014-10-23